

ΕΤΟΣ 58ον

2 Μαΐου 2010

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 18 (2970)

ΠΝΕΥΜΑ Ο ΘΕΟΣ

«Πνεῦμα ὁ Θεός, καί τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν». Εἶναι πανθομολογούμενο ὅτι ὁ διάλογος τοῦ Χριστοῦ μέ τή Σαμαρείτιδα εἶναι ἕνας ἀπό τοὺς πιο βαρυσήμαντους πού διαβάζουμε στά Εὐαγγέλια. Ἐδῶ ἐπικεντρώνεται τό βάθος καί ἡ οὐσία τῆς χριστιανικῆς λατρείας.

Ὁ Χριστός καί ἡ Σαμαρείτιδα

Ὁ Χριστός πηγαίνει ἀπό τήν Ἰουδαία στή Γαλιλαία. Ἄλλιά «ἔδει δέ αὐτόν διέρχεσθαι διά τῆς Σαμαρείας» (Ἰω. 4,4), ἔπρεπε ὅμως νά περάσει ἀπό τή Σαμάρεια, μᾶς λείπει τό Εὐαγγέλιο. Καί αὐτό, ὄχι γιατί ἦταν ὁ μόνος δρόμος πού μπορούσε νά χρησιμοποιήσει. Θά μπορούσε νά πάει καί ἀπό τήν ἄλλη ὄχθη τοῦ Ἰορδάνη. Ὅμως ἔπρεπε ὅπωςδήποτε ὁ Χριστός νά περάσει ἀπό τή Συχάρ, γιά νά συναντήσει τή Σαμαρείτιδα. Αὐτό τό «ἔδει», δηλαδή αὐτό τό «ἔπρεπε» τῆς ἀνεξιχνίαστης βουλής τοῦ Θεοῦ, ἔστω καί ἂν σέ μᾶς φαίνεται τυχαῖο, ἀπροσδόκητο καί ἀπρόοπτο, στίς ποικίλες περιστάσεις καί τά γεγονότα τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς εἶναι ἡ «μουσική μέθοδος» πού ὁ Θεός ἀκολουθεῖ, γιά νά μᾶς συναντήσει.

Ὁ Χριστός ἤθελε νά συναντήσει τή Σαμαρείτιδα «πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ» (Ἰω. 4,5), κοντά στό χωράφι πού εἶχε δώσει ὁ Ἰακώβ στό γιό του Ἰωσήφ. Οἱ Σαμαρεῖτες, μέσα στίς αἰρετικές θρησκευτικές τους προτιμήσεις, ἦταν προσκολλημένοι στίς δύο αὐτές βιβλικές μορφές, τόν Ἰακώβ καί τόν Ἰωσήφ. Ἰουδαῖοι καί Σαμαρεῖτες βρῖσκονταν σέ μιά διαρκή διαμάχη καί ἀντιπάθεια λόγῳ τῶν θρησκευτικῶν τους διαφορῶν. Αὐτό δέν ἐμπόδισε τόν Χριστό, κουρασμένο ἀπό τήν ὁδοιπορία, νά καθίσει στό πηγάδι τοῦ Ἰακώβ καί νά περιμένει, γιά νά συναντήσει τή Σαμαρείτιδα. Αὐτό σημαίνει ὅτι πράγματι ὁ Θεός μᾶς ἀναζητᾶ, ἔρχεται πάντοτε καί μᾶς περιμένει στό δικό μας χῶρο, στίς συνθήκες τῆς δικῆς μας ζωῆς, στίς ἀσχολίες καί τά ἐνδιαφέροντά μας, στά γεγονότα, στίς ἐμπειρίες καί τά βιώματα τῆς καθημερινότητάς μας.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ίωάν. δ΄ 5-42)

Τό ζωντανό νερό

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Συ-
χάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ
πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ
πηγῇ· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. Ἔρχεται γυνὴ ἀπὸ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν. Οἱ γάρ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφάς
ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν, παρ' ἐμοῦ πιεῖν
αἰτεῖς, οὐσὺς γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ἤθεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὃ λέγων σοι, δός
μοι πιεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε,
οὔτε ἀντλήμα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μειζῶν εἶ
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ
αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὃ πίνων ἐκ τοῦ
ὑδατος τούτου, διψῆσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὑδατος, οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ δι-
ψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὑδατος ἀλλομέ-
νου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ
διψῶ, μηδὲ ἐρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα
σου, καὶ ἔλθε ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς·
Καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἐστὶ σου
ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σὺ. Οἱ πα-
τέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν
ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται
ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρὶ. Ὑμεῖς
προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν, ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαί-
ων ἐστὶν. Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστὶν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνῆται προσκυνήσουσι
τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας
αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προ-
σκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὃ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ
ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι, ὃ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ
τούτῳ ἦλθον οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲντοι
εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ, τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὕδριαν αὐτῆς ἡ γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν
εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα
ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς
αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξύ, ἠρώτων αὐτόν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ραββί, φάγε. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρωσὶν ἔχω φαγεῖν, ἦν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ Μαθηταὶ πρὸς
ἀλλήλους· Μὴ τις ἠνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρωμᾶ ἐστὶν, ἵνα
ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι
τετράμηνός ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς

ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων, μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπεύρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπεύρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν, ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης· Ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶν πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ. Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηγόαμεν, καὶ οἶδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.

Πνευματικὴ ἡτρεία

Ἐραγε, ποῦ βρίσκεται ὁ Θεὸς καὶ ποῦ πρέπει νὰ Τὸν προσκυνούμε; Αὐτό, οὐσιαστικά, εἶναι τὸ ἐρώτημα ποῦ θέτει ἡ Σαμαρείτιδα στὸν Χριστό. Μιά γυναίκα ἡ ὁποία μέσα στὴν ἀπλότητά της καὶ τὴν ἠθική της ἀταξία ἐκφράζει τὴ διαχρονικὴ πανανθρώπινη ἀναζήτηση τοῦ Θεοῦ. Σ' αὐτὴ τὴν ἀναζήτηση ἡ ἀπάντηση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἐπαναστατικὴ. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ τὸ «πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ» (Ἰω. 3,8). Ὁ Θεὸς βρίσκεται παντοῦ, μέσα μας καὶ γύρω μας. Ὁ κόσμος ποῦ ζοῦμε εἶναι διάχυτος ἀπὸ τίς ἐνέργειές Του καὶ ἡ πραγματικότητά μας διαποτισμένη ἀπὸ τὴν παρουσία Του. Τὸ μυστήριό Του εἶναι μιά ἀλήθεια ποῦ μᾶς ἀπελευθερώνει ἀπὸ τὸ νόμο καὶ τίς σκιές, τὰ σύμβολα καὶ τίς τυπικὲς διατάξεις. Κάθε φορά ποῦ ὁ ἄνθρωπος ἀνταποκρίνεται στὴν ἀπαίτηση τοῦ Χριστοῦ νὰ ἡτρεῦει τὸν Θεὸ «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ», γκρεμίζει μέσα του ὅλα τὰ εἰδωλα τῆς θρησκείας καὶ κάθε ἰδεολογίας ποῦ δημιουργεῖ μέσα στὴν ἱστορία, ἀλλὰ καὶ στὴν καθημερινή του ζωὴ. Συνειδητοποιεῖ ὅτι ἡ χριστιανικὴ πίστη καὶ ἡτρεία εἶναι ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι μιά ἀκόμη «ἀνακάλυψη» τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μιά θρησκεία δίπλα στὶς ἄλλες, ἔστω καὶ ἡ καλυτέρα. Γιατὶ ὅπου θρησκεία, κάθε εἰκασία, δοξασία καὶ πεποίθηση τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὸν Θεό. Καθετὶ ποῦ δημιουργεῖ ὁ ἄνθρωπος μέσα του γιὰ τὸν Θεό. Γιὰ ἕναν Θεὸ ποῦ ὁ ἄνθρωπος σκέφτεται, φαντάζεται καὶ ἐπινοεῖ μέσα στὶς φοβίες καὶ τίς ἀνασφάλειές του. Ὅπου ὅμως Ἐκκλησία, ἡ φανέρωση τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐκδήλωση τῆς θυσιαστικῆς καὶ λιτρωτικῆς Του ἀγάπης γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ ἡ ἐμπειρία τῆς παρουσίας τῆς δύναμης καὶ τῆς σώζουσας χάριτός Του. Ἡ ἱστορία τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἡ καθημερινὴ πράξη μαρτυρεῖ πάντοτε τὴν ἀνθρώπινη ἀδυναμία. Τὴν ἀποτυχία νὰ ἡτρευοῦμε τὸν Θεὸ «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ».

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, στό διαρκὴ ἀγώνα τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς συχνὰ παραμορφώνουμε καὶ ἀλλοιώνουμε τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς χριστιανικῆς πίστεως

2 Μαΐου 2010: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (ΣΑΜΑΡΕΪΤΙΔΟΣ)
«Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος ἑορτή, ἐν ἧ ὁ Χριστός μεσσίαν ἑαυτὸν ὠμολόγει». Ἀνακομιδὴ τῶν
ἰ. λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 2 Μαΐου 373).
Ἦχος: δ΄ – Ἑωθινόν: Ζ΄ – Ἀπόστολος: Ἑβρ. ιγ΄ 7-16 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. δ΄ 5-42.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 9 Μαΐου, ΣΤ΄ ἀπὸ τοῦ Πάσχα (τοῦ Τυφλοῦ).
Ἀπόστολος: Πράξ. ιστ΄ 16-34 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. θ΄ 1-38.

καὶ πατρείας. Ἐγκλωβισμένοι, περιορίζουμε καὶ ἐξαντλοῦμε τὴ θρησκευτικότητά μας σὲ ἐξωτερικούς τύπους καὶ κανόνες. Ὑποτασσόμαστε τυφλὰ στὸ «γράμμα» διατάξεων καὶ νόμων. Ἀδιαφοροῦμε καὶ προδίδουμε τὸ «πνεῦμα» ὅλων αὐτῶν πού ἡ Ἐκκλησία καθιέρωσε, γιὰ νὰ μᾶς βοηθοῦν καὶ ὄχι νὰ μᾶς αἰχμαλωτίζουν. Ἡ πληθώρα τῶν τυπικῶν διατάξεων καὶ κανόνων μὲ τοὺς ὁποίους εἶναι δομημένη ἡ χριστιανικὴ μας ζωὴ ἀπαιτοῦν διάκριση, σύνεση καὶ φωτισμό, γιὰ νὰ μὴν ἐκφυλίζονται σὲ τυπολατρία, ἀλλὰ νὰ ἀποτελοῦν ἀλήθεια πού γεμίζει καὶ σώζει τὰ πάντα. Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Ν.Κ.

Ἀπὸ τίς Ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

Τόμοι: 30 ἕως 37, καί

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΡΓΑ

στή βραβευμένη πατερική σειρά ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ (τόμοι 1-91).

Κυκλοφορήθηκε ὁ Α΄ τόμος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου,
μὲ ἐρμηνευτικὲς ὁμιλίες στὸ βιβλίον τῆς Γενέσεως (ὁμιλ. Α΄ - ΚΔ΄).

Μέ γενική ἐπιστάσιον καὶ ἐπιμέλεια
τοῦ ὁμοτ. καθηγητοῦ Ἡλία Δ. Μουτσούλα.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπεριοῦ, στὴν ὁποία περιτσιακῶς θά χοροσταεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θά ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸν Ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας στὸν ὁμώνυμο Δῆμον Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκλησις τῆς Ἁγίας καὶ ὁμιλεῖ ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντις: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωσις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τὸν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr